

BREDASCHE

ZATURDAG

COURANT.

den 30 NOVEMBER.

S P A N J E.

MADRID den 17 November. De loting der jonge leden voor de versterking van de armee is dezer dagen met de meeste orde afgelopen.

De vergadering der cortes heeft aan den minister van binnenlandsche zaken eene toelage van 800,000 realen voor de buitengewone kosten van zijn ministerie verleend, uitsluitend bestemd voor de napolitaansche en piemontesche uitgewekenen.

Dezer dagen zijn van hier naar Arragon gemarscheerd twee bataillons van de koninklijke garde, zamengesteld uit manschappen, welke geen deel hebben genomen aan den opstand van Julij II., een bataillon van linie en honderd man van het kavallerie-regiment *Almanza*. Men meent, dat deze troepen de kern zullen uitmaken van het corps, 't welk bestemd is, om Mequinza te hernemen en de insurgenten, welke zich in den omtrek dier vesting genesteld hebben, te bedwingen.

Men verneemt, dat het gouvernement het opperbevel over de gezamenlijke krijgsmagt in Catalonie, Arragon en Navarre aan den generaal *Mina* zal opdragen. De genoemde krijgsmagt moet tot 60000 man worden gebragt, van welke 10000, onder den generaal *Velasco*, Arragon en een gelijk aantal, onder den generaal *Torrijos*, Navarre zullen bezetten. Beide de laatstgenoemde zullen inmiddels aan de bevelen van den generaal *Mina* ondergeschikt blijven. — De manschappen van de laatste ligting komen reeds in groot aantal op en worden dadelijk uitgerust; zij zijn vooreerst bestemd, om de bezetting der vastesteden uittemaken. Het gouvernement voorziet, met goedvinden der Cortes, de ruitersij, door middel eener algemeene requisitie, van de noodige paarden, het heeft naar de verschillende provincien zeer stellige bevelen gezonden, om de vestingwerken te herstellen, de wapen-fabrieken in werking te brengen en zoo veel mogelijk voorraad van krijgsmiddelen te verzamelen.

De generaal *Mina* heeft onlangs eene nieuwe proclamatie uitgevaardigd, bij welke hij voor de laatste maal aan de leden welke zich tot den opstand hebben laten verleiden, vrijstelling van straf belooft. Hij heeft hun den roep der loopende maad aangewezen als den laatsten dag voor welken zij zich behooren aantemelden. Men veronderstelt, dat hij na den 20 zijne operatiën tegen het hart van den opstand, het fort van Urgel, met kracht zal doorrukten.

P R U I S S E N.

BERLIN den 22 November. Uit Czarnikan, in het Brombergsche, wordt den 6 November, gemeld. Een vreemde doof-stomme oud 19 jaren, werd hier voor 3 maanden als een landlooper binnen gebragt en door de politie in bewaring genomen. Hij kon schrijven en verried in alles, doch voornamelijk in de juistheid der schriftelijke antwoorden op de aan hem, bij het onderzoek voorgelegde vragen, eene groote tegenwoordigheid van geest, als ook door zijn gedrag in den omgang, eene meer dan gewone opvoeding. Hij gaf zich voor een molenaars knecht uit, die te Warschau geboren was, en verzekerde door een ongelukkigen val van eenen windmolen, van zijn 11 jaar af, doof en stom geworden te zijn. Men twijfelde aan de waarheid van zijn voorgeven; en men sloeg hem uit dien hoofde zeer nauwkeurig gade: hij stond echter, de met hem genomene proeven, met eene zeldzame standvastigheid door. Vergeefs werd met eene bijl geheel onverwachts, een harde slag op de bruis, waarop hij sliep, gegeven, om hem daardoor eenig geluid te doen geven. Hij scheen enkel als uit een droom te ontwaken, en speelde daarop zijne rol meesterlijk voort. Intusschen legde hij bij het laatste onderzoek, uit eigen beweging, de schriftelijke verklaring af; dat hij in den windmolen van zijne ouders, te Warschau, een molenaarsknecht met een handblij doodgeslagen, en deszelfs goederen geroofd had, waarop hij door de vlucht zich aan de straf had onttrokken. Eepige dagen na deze verklaring, werd deze misdadiger toevallig door een inwoner dezer plaats herkend, welke hem in het vorige jaar, doch niet als een doofstomme, te Conin in de gevangenis had leeren kennen. Na dien tijd spreekt de stomme, en het is nu gebleken, dat hij geen molenaars knecht, maar van eene goede afkomst is. Hij had, volgens zijne bekentenis, de rol van een stommen alleen aangenomen, om des te beter onbekend te blijven, en om door het medelijden, hetwelk hij hoopte optewekken, geschikter voorttekomen.

F R A N K R I J K.

PARIS den 23 November. De wanorde, welke bij de opening der geneeskundige lessen heeft plaats gehad heeft aanleiding gegeven, dat Z. M. de Koning den 20 dezer maand eene ordonnantie heeft geteekend, bij welke de geheele geneeskundige school, die sedert zoo lang binnen deze hoofdplaats gevestigd is, wordt afgeschaft; en de minister van binnenlandsche zaken wordt gelast een ontwerp in te leveren, naar aanleiding van 't welk de ge-

noemdeschool zoude kunnen worden gereorganiseerd. De jonge leden, welke van den grootmeester der universiteit, den bisschop *Fraissinous*, een getuigenis van goed gedrag kunnen bedingen, mogen zich naar Montpellier, of naar Straasburg begeven, ten einde aldaar hunne studien voortzetten. Deze zeer gestrengte maatregel omtrent eene school, welke zoo binnen- als buitenlands algemeen beoemd is geworden, en bij welke mannen, als een *Vauquelin*, *de Jussieu*, *Richerand*, *Dupuytren*, *Dubois* en anderen onderwijs gaven, maakt geen geringen indruk en wordt door velen aangemerkt als een nieuw bewijs van den invloed van sommige geestelijken op de hooge regering. — De antiliberale verzekeren, dat een duizental studenten, welke de lessen van den hoogleeraar *Dupuytren* volgden, plegtig hebben geprotesteerd tegen het wangedrag van eenige hunner makkers.

De bankier *Delesert* en de manufacturier *Ternaux*, beide zeer vermogende en zeer geachte leden, hebben hun ontslag gevraagd en bekomen als leden van den raad van het departement van de Seine.

PARIS den 24 November. Na de aankomst van eenen buitengewonen courier, door den minister *de Montmorency* uit Verona gezonden, hebben de ministers eene raadsvergadering gehouden in het hotel van den heer *de Villèle*; na den afloop derzelfde is een courier naar Verona vertrokken.

Hoewel de partijen der fondsen gisteren niet aanmerkelijk zijn gedaald, is er weinig ter beurze omgegaan, en wel uit hoofde van de vrees, dat de partij, welke den oorlog wil, steeds blijft voort woelen en nog wellicht haar oogmerk zoude kunnen bereiken; welke vrees ook lieden begint te bekuipen, die kort geleden niet konden gelooven, dat Frankrijk in zijnen tegenwoordigen toestand zich alleen in eenen strijd zoude wikkelen, waarvan de gevolgen onberekenbaar zijn. — Men spreekt van het uitrusten van een eskader van twee linesschepen, twee zware en vier lichte fregatten, in de haven van Brest, 't welk bestemd zoude zijn, om op de spaansche kusten te kruisen; men verneemt ook van de zuidelijke grenzen, dat in de arsenalen van Perpignan en Bajonne onophoudelijk krijgsmiddelen worden aangevoerd. Onpartijdigen meenen intusschen, dat, hoe vermogend de oorlogszuchtige partij ook wezen moge, en welke versterking zij door de laatste verkiezingen der gedeputeerden in de kamer bekomen hebbe, zij te kort zal schieten, wanneer het congres van Verona den vrede wil behouden.

Van den 23 November. Men heeft hier, door buitengewone gelegenheid, berigten uit Madrid tot den 17 dezer ontvangen. Ten gevolge der buitengewone middelen door de cortes aan het gouvernement toegestaan, is men allerwege bezig met de ligting der manschappen, met welke het leger wordt vermeerderd; terwijl tevens de vestingen, zoo veel nodig, hersteld worden. Dit laatste is vooral in de tegenwoordige omstandigheden voordeelig, daar vele leden uit de geringere klasse alzo werk verkrijgen, en terug gehouden worden van naar het leger des geloofs te luisteren, dat voornamelijk bij armen en berooiden gehoor heeft gevonden. — De generaal *Mina* heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij voor de laatste maal vrijpraak toezegt aan de opstandelingen, die voor den 20 dezer tot hunnen plicht zullen terugkeeren. Na dien dag, zal hij zonder verschooning zijne krijgsvirrigtingen vervolgen. Men denkt, dat velen van dien maatregel zullen gebruik maken. — In de cortes is door een der leden een voorstel gedaan, opdat het gouvernement aangezocht worde, om bij het hof van Rome ernstige vertogen te doen, tegen een besluit van de congregatie der cardinalen, waarbij onderscheiden inlandsche boekwerken, onder de gewone banvloeken, worden verboden. Daartoe behoort de *Geschiedenis der spaansche inquisitie*, door den heer *Lorentie*, benevens het werk, getiteld: *Gewigtige vraag: zijn de afgevaardigden in de cortes onschendbaar, opzigtens het Hof van Rome*. Vooral het verbod van dit laatste werk werd door den voorsteller zeer onbetamelijk geacht, daar zulks onderstelde, dat de leden der cortes niet onschendbaar waren. Het bedoelde voorstel zal in overweging genomen worden.

N E D E R L A N D E N.

BREDA den 27 November. Men meldt uit Brussel, dat de koning heeft gedaan de navolgende benoemingen: De ridder *de Bouzies*, gouverneur van de provincie Henegouwen, is benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en wordt vervangen door den heer *van der Fosse*, thans gouverneur van West-Vlaanderen; in wiens plaats benoemd is de heer *B. J. Holvoet*, gouverneur van de provincie Noord Brabant. Men weet nog niet wie laatstgenoemden zal vervangen.

— De heer *Limper*, lid van den Raad van Staten en oud-kanselier van Brabant, is dezer dagen te Brussel overleden.

(Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)

De Oostenrijksche Beobachter noemde voor enige dagen het leveren van hulpbenden voor de grieken, door genootschappen in Duitschland, een gruwelen spel. Welk gevoel dien man bezielde weten wij niet; doch menche-lijk is hetzelve niet. Men mag in de kabinetten-wereld die geestdrift voor de grieksche zaak eene dwaze geestdrift noemen; dit laat zich hooren; maar dit werk van vurige belangstelling in de bevrifding van een wreed onderdrukt volk een gruwelijk spel te noemen, is paverdragelijk, druicht tegen het menschelijk gevoel aan, is bewijs van onmenscheijkheid. — Neen, dit leveren van hulpbenden aan de grieken, is geen gruwelijk spel; maar een gruwelijk spel des satans is het in slavernij vervoeren (Het vervolg op de andere bladzijde.)

vooral jonge meisjes, als geschenken bestemd, en jongens, alle beneden de 10 jaren, die gemedend zijn. Wat het opmerkelijkste schijnt, is, dat deze snoode handel in christen-bloed niet alleen gedreven wordt onder de vlag van het Heilige Verbond, maar de beide schepen ook nog van Smirna tot Kaap passaro begeleid zijn door een oostenrijksch oorlogschip. Dit berigt behoort algemeen bekend te worden, opdat zij, die aan zoo verfoeilijk een bedrijf schuldig zijn, worden aangespoord en gestraft; want wij kunnen niet gelooven, dat de geringen daaraan het minste deel hebben, en verzuimen intendeel, dat zij, zulks vernemende, hare verontwaardiging daarover op eene strenge wijze zullen aan den dag leggen.

— In de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, d. d. 25 November, is de concept-wet, aangaande den omslag van de hoofdsom der grondbelasting, voor de onderscheidene provincien, over den jare 1823, met eenparige stemmen aangenomen.

— Een engelsch dagblad behelst het volgendebericht, onder het opschrift van *christen slavernij*: „ Uit een brief van Tunis, van den 21 October. Den 17 dezer kwam hier aan de Sardinsche brik *Geacio*, kapitein *Am. Maria Luiza Male*, van Smirna, in 20 dagen, met sol-daten, alsmede de Maitezer brik *Due Cagini*, kapitein *Chissaro*, van Konstantinopel en Smirna, van laatstgem. plaats in 20 dagen, met zijden stoffen enz. Beide deze schepen brengen een aantal ongelukkige grieksche slaven;

den Notaris.
Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gewel-

den Notaris.
Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gewel-

den Notaris.
Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gewel-

den Notaris.
Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gewel-

van grieksche jonge dochters en grieksche jongelingen. Reeds heeft men den christennaam bevestigd, door met den woesten Afrikaan in verbond te treden en hem aantewakkeren, om zijnen landgenoot tot den gruwelijksten slavenstaat overteleveren. Er ontbrak nog aan, dat men eigen geloofsgenooten aan barbaren, als slaven, als offers voor duivelschen welust, overbragt. Afgrijpselijke monsters, die hieraan handdadig zijn! legt af den naam van christenen; bespot hem niet langer, wiens grootste en eerste gebod is. — menschenliefde; maar aanvaardt den titel van uwen helschen vader, en menschenmoorders zij voortaan uw naam!

— Over Italien heeft men berigten uit Griekenland, tot den 24 October, ontvangen. Churschid-pacha was nog te Larissa. In Thessalien gingen de grieken nog niet aanvullender wijze te werk; doch in Epirus werd een onderneming voorbereid. De prins Mauro-Cordato was aldaar in den laatsten tijd zeer werkzaam geweest, om nieuwe strijddrachten te verzamelen, hetgeen hem bijzonder zou gelukt wezen. Hij is door de verdere krijgsoversten als hun hoofd erkend en bestuurt de bewegingen. Om trent dezelve heeft men tot nog toe geene nauwkeurige berigten; doch zoo veel weet men, dat Mauro-Cordato de gemeenschap tusschen Janina en Larissa, door eene legerbende, bij Kalarites en Mezzovo geplaatst, volkomen gestremd heeft, en dat aan deze legerbende onlangs versterkingen waren toegeschikt, ten einde hetzelfde in staat te stellen, om binnen Thessalien te dringen en zich met de legerbenden van Diamanti, bij Allassona, te vereenigen. Om eene zoodanige stremming van alle gemeenschap met Macedonien te verhinderen, had Churschid zich genoopt gezien, de versterkingen, hem van den Donau toegezonden, naar Klinovo aftevaardigen, waar hij zelf acht dagen doorgebracht had. Volgens zijne beschikkingen, moet het gevaar aldaar zeer groot geweest zijn, wijl zijne beste troepen op dit punt geigt waren. — De krijgsmagt der Moreoten is tot heden steeds op het schier-eiland gebleven, vermits de oversten aldaar zich niet vóór de overgave der vestingen willen verwijderen. De onderhandelingen met de turksche bevelhebbers van Napoli di Romania werden voortgezet; doch de overgave had nog niet plaats gehad; dezelve scheen echter nabij te zijn. Patras wordt geblokkeerd, even als vóór de expeditie der turken in Julij. Koronen Modon zijn nog steeds in den vorigen toestand.

BRUSSEL den 25 November. Naar men vernemt, zijn van de 340 huizen, uit welke Grevenmachern bestond, 147 verbrand; de schade, door di onheilte weeg gebragt, wordt op 500,000 franken berekend. De gedeputeerde staten van het Groothertogdom hebben de weldadigheid der Nederlanders ingeroepen, ten einde de rampen van zoo vele ongelukkig geworden huisgezinnen te verzachten. — Men verneemt met genoegen, dat de pruisische overheden van Trier dadelijk hulp hebben verleend en krachtig hebben medegewerkt tot het blusschen van den brand.

's GRAVENHAGE den 27 November. Heden is de eerste plegtige dienst verrigt in de nieuwe roomsch-katholieke kerk, in de Assendelverstraat, binnen deze stad, gewijd aan den H. Willebrord en gesticht, deels uit de milde bijdragen van Z. M. den Koning, deels uit vrijwillige inschrijvingen. De kerkelijke redevoering is gehouden door den W. E. heer Tomas, R. C. pastoor te Haarlem. — Z. E. de gouverneur, heeren burgemeesteren en een aantal personen van verschillende gezindheden hebben deze plegtigheid bijgewoond.

MENGELINGEN.

Bij DEN DOOD VAN WILLEM DEN EERSTEN. —

Daar ligt de zuil des staats. Wie smilt nu Spanje's woelen?
De handen hangen slap: de held verbleekt van schrik.
„Wie zal nu 't vaderland van 't wis verderf behoeden?”
Zoo kermde, Neerlands volk, maar — Neerlands God riep „IK!”

RAADSEL.

Als vrouwlijk was 'k voorheen een vrouwlijk hoofdsieraad,
Doch, als ik manlijk ben, word ik op zee gehaat. —

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 29 November 1822.

	Gf. Cs.	
Het Mudde Tarwe	7: 00	(1822, 1106)
— Rogge	4: 30	Oude
— Gersr (winter).	00: 00	Nieuwe
— Boekweit	2: 91	
— Haver	2: 26	
Fijn Tarwe Meel of Bloem Ned. pond.	00: 26	
Grof — — — — — idem	00: 13	
Boter idem	00: 50	
Zand Aardappelen (Vat of Mudde	1: 20	
— Ned pond Fijn Tarwe Brood	00: 13	
De 1 — — — — — Grof. idem	00: 13	
De 1 — — — — — Boekweit	00: 12	
De 3 — — — — — Rogge Brood	00: 21	
Het Ned. Pond Rundvleesch	00: 40	
— — — — — Kalfsvleesch	00: 45	
— — — — — Schapenvleesch	00: 50	
— — — — — Versch Varkenvleesch	00: 40	
— — — — — Gerookt idem	00: 75	
Het 1000 Eiken Telhout	2: 65	
— — — — — Doof Hout	1: 57	
De Kar Spaanders	3: 10	
— — — — — Struiken	3: 45	
De 100 Mutsaard	2: 70	

* * De directeurs van de Koninklijke Postwagen van Gend op Amsterdam en vice-versa, BUSSE & COMP. hebben de eer, bij dezen, den Heeren Reizigers en Kooplieden te verwittigen, dat uit kracht der autorisatie van Z. M. den Koning, en wel te beginnen met den 1^{en} December aanstaande, derzelver Postwagen, welke onmiddellijk van Amsterdam op Brussel zal rijden. — Ten gevolge van dezen nieuwen dienst en om te voldoen aan het meermaal geuit verlangen van een groot aantal reizigers, dat de overvaart der rivieren bij dag mogt plaats hebben, zijn de uren van vertrek bepaald, als volgt;

Van Brussel en Gend naar Holland, te middernacht.
Van Antwerpen naar d^o. des 's morgens te 6 ure.

Van Amsterdam naar België, des avonds ten 8 ure.
Van 's Hage naar d^o. des morgens te 2 ure.
Van Rotterdam naar d^o. des morgens te 4½ ure.

Den heeren Reizigers zij bij dezen verwittigd, dat zij, te Amsterdam aankomende, in de nabijheid van het Bureau dezes Postwagens, een Logement zullen vinden, in gereedheid om hen ordelijk te ontvangen.

Men zal blijven voortgaan om den dienst door zoo sterktje als gemakvolle rijtuigen te doen verrigten. — De prijs der plaatsen zal zoo gematigd zijn, als de omstandigheden en de plaatselijke gesteldheid gedogen, en thmmer boven dien der mededingende rijtuigen.

Bij de kennisgeving aan het geëerd publiek van de maatregelen genomen om de gemeenschap tusschen de twee hoofdplaatsen gemakkelijk te maken, en om de reizen van Amsterdam naar Brussel en Gend, te verzekeren niet alléén, maar ook te verhaasten; meenen de ondernemers tevens te moeten kennis geven, dat zij in Holland hun rijtuig door vier paarden doen voeren, dewijl de aard der wegen het aldaar vordert.

De ondernemers hernieuwen bij dezen hunne belofte aan de Heeren Kooplieden en Reizigers reeds bevoorren gedaan, dat zij elke gelegenheid zullen waarnemen, om, zoo zulks nog mogelijk mogte zijn, den dienst te verbeteren, ten einde daardoor te toonen, hoezeer zij het hart nemen, om het vertrouwen en de welwillendheid, waarmede het geëerd publiek, sedert de oprigting hunner onderneming, hen hebben willen vereeren, te vergoeden en waardig te blijven.

DE BUREAUX ZYN GEVESTIGD ALS VOLGT:

Te Amsterdam, op de Botermarkt.
Te 's Hage, bij REYMAN, in den Ouden Doelen.
Te Rotterdam, bij KUHLE, in den Marschal de Turenne.
Te Dordrecht, bij SCHAFER, in de Gouden Stoel.
Te Moerdijk, bij BAKKER.
Te Breda, bij de Jufv. GELENS in de Kroon.
Te Antwerpen, bij de Wed. FONTAINE in den Beer.
Te Brussel, in het Hôtel van Saxe-Tesschen in de Magdalena straat.
Te Gend, in het Hôtel de la Poste, place d'armes.

ADVERTENTIE N.

BESTUUR van de REGISTRATIE en DOMEINEN. VERPACHTING

der groote, ZALM, STEUR, en andere VISSCHERIJEN, in den verdronken Zuid-Hollandschen Waard, onder het ressort van het Kanton der Oostert hout.

De DIRECTEUR DER REGISTRATIE EN DOMEINEN in de Provincie Noord-Brabant, als daartoe beoorloofd geautoriseerd, door Z. E. den Minister van Staat, belast met de generale directie der ontvangsten, maakt bij deze voorloopig den gegadigden bekend, dat eerstdaags zal worden overgegaan tot de openbare Verpachting van de ZALM, STEUR, en andere VISSCHERIJEN in den verdronken Zuid-Hollandschen Waard; onder het ressort van het Kanton der Domeinen te Oostert hout, en zulks, in zulke verschillende parcellen, en voor zoodanigen termijn, als nader bij de Konditiën dezer verpachting zal worden bepaald, zullende bij nadere advertentie de gegadigden worden onderrigt, waar en wanneer zij van dezelven zullen kunnen kennis verkrijgen.

s' Bosch den 11 November 1822.

De Directeur der Regist. en Domeinen in Noord-Brabant.

VAN HAREN CARSPER ECKHARDT.

Het GEMEENTE-BESTUUR van CHAAM, zal volgens de Konditiën door den Heer District-Schout, in het 6^e District der Provincie Noord-Brabant, goedgekeurd, en onder nadere approbatie van Hun Edel Groot Achtbaren, de Heeren Gedeputeerde Staten derzelver Provincie, op Woensdag den 11 December 1822, des voormiddags ten elf ure, publiek, bij inschrijving en opbod, aan den minstinschrijvende, of eerstminnende, aanbesteden:

Het Ophouwen van een geheel nieuw DORPS-HUIS, met alle de leverantiën van dien.

Deze Aanbesteding zal geschieden, ten dage en ure voorschreven, ter Secretarie van Chaam, alwaar inmiddels het Bestek en de Konditiën voor een ieder zullen ter lezing liggen.

CHAAM den 2 November 1822.

Ter ordonnantie van het Gemeente-

Bestuur voornoemd.

P. M. BEKKERS Secretaris.